2024/2675

10.10.2024

PROVÁDĚCÍ NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2024/2675

ze dne 10. října 2024,

kterým se stanoví mimořádná finanční podpora pro zemědělská odvětví zasažená nepříznivými klimatickými jevy v Bulharsku, Německu, Estonsku, Itálii a Rumunsku v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 ([1]), a zejména na čl. 221 odst. 1 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) V létě 2024 bylo Bulharsko zasaženo nepříznivými klimatickými jevy nebývalého rozsahu, konkrétně neobvykle vysokými teplotami spojenými s dlouhotrvajícím suchem, které vážně ovlivnily produkci plodin setých na jaře, zejména kukuřice a slunečnice, jakož i bezprecedentními požáry, které ovlivnily zemědělskou produkci v postižených oblastech.

(2) V druhé polovině dubna 2024 byly části Německa postiženy nepříznivým klimatickým jevem nebývalého rozsahu, konkrétně mrazem, který významně poškodil sady a vinice, a tím i produkci určitých druhů ovoce a vína.

(3) V červenci a na začátku srpna 2024 byly části Estonska postiženy nepříznivými klimatickými jevy nebývalého rozsahu, konkrétně extrémně intenzivními srážkami a povodněmi, kterým předcházely mimořádně nepříznivé klimatické podmínky v zimě a na jaře 2024. Po mrazech s rekordně nízkými teplotami v prosinci 2023 a lednu 2024 následovalo od března 2024 neobvyklé teplo a s ním spojené sucho, na začátku května 2024 znovu mrzlo a počátkem června 2024 přišlo krupobití. Tyto kolísavé mimořádné povětrnostní podmínky ovlivnily produkci plodin, zejména brambor, řepky olejky, ovoce a zeleniny.

(4) V první polovině roku 2024 byly části Itálie zasaženy nepříznivými klimatickými jevy nebývalého rozsahu. V jižní části země a na ostrovech byly zaznamenány neobvykle vysoké teploty a sucho, které vážně ovlivnily produkci ovoce a zeleniny, vína a plodin na orné půdě, zejména v odvětví obilovin.

(5) V červenci 2024 byly části Rumunska zasaženy nepříznivými klimatickými jevy nebývalého rozsahu, konkrétně vlnami veder doprovázenými silnými bouřemi a silným krupobitím, po nichž následovalo neobvyklé teplo a sucho, které významně poškodily produkci plodin na orné půdě. Tyto mimořádné povětrnostní jevy vážně ovlivnily produkci olejnin a obilovin.

(6) Ačkoli se zdá, že v celkovém kontextu rostoucích rizik pro zemědělství v souvislosti se změnou klimatu se podobné nepříznivé klimatické jevy vyskytují v celé Unii, jejich intenzita v Bulharsku, Německu, Estonsku, Itálii a Rumunsku byla mimořádná a zasáhla značnou plochu a podíl produkce.

(7) Značné škody, jež tyto nepříznivé klimatické jevy zemědělcům způsobily, a ztráty příjmů, které v jejich důsledku utrpěli postižení zemědělci v Bulharsku, Německu, Estonsku, Itálii a Rumunsku, ohrožují hospodářskou životaschopnost zemědělských podniků.

([1]) Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj.

(8) Proto by mělo být přijato mimořádné opatření, jež by přispělo k řešení konkrétních problémů spojených s uvedenými nepříznivými klimatickými jevy v Bulharsku, Německu, Estonsku, Itálii a Rumunsku.

(9) Značné škody a ekonomické ztráty, které zemědělští producenti utrpěli v důsledku nepříznivých klimatických jevů, představují konkrétní problém ve smyslu článku 221 nařízení (EU) č. 1308/2013, který nelze snadno řešit opatřeními přijatými podle článků 219 nebo 220 uvedeného nařízení. Situace není konkrétně spojena s identifikovaným mimořádným narušením trhu nebo s přesně stanovenou hrozbou takového narušení. Nesouvisí ani s opatřeními, která by řešila šíření nákaz zvířat, ani se ztrátou důvěry spotřebitelů v důsledku ohrožení zdraví veřejnosti, zvířat nebo rostlin.

(10) Částky, které by měly Bulharsko, Německo, Estonsko, Itálie a Rumunsko dostat k dispozici, by měly být stanoveny především s přihlédnutím k váze těchto členských států v zemědělském odvětví Unie, na základě čistých stropů pro přímé platby stanovených v příloze V nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ([2]), a také k dopadu těchto nepříznivých klimatických jevů v těchto členských státech.

(11) Bulharsko, Německo, Estonsko, Itálie a Rumunsko by měly podporu rozdělit prostřednictvím nejúčinnějších kanálů na základě objektivních a nediskriminačních kritérií, která zohlední rozsah obtíží a skutečných hospodářských škod, jimž dotčení zemědělci čelí. Měly by zajistit, aby zemědělci byli konečnými příjemci podpory, a zabránit jakémukoli narušení trhu nebo hospodářské soutěže.

(12) Vzhledem k tomu, že částky přidělené Bulharsku, Německu, Estonsku, Itálii a Rumunsku by řešily hospodářské obtíže zemědělců pouze částečně, mělo by být těmto členským státům umožněno poskytnout zemědělcům dodatečnou vnitrostátní podporu za podmínek stanovených tímto nařízením.

(13) Aby Bulharsko, Německo, Estonsko, Itálie a Rumunsko mohly podporu flexibilně rozdělovat podle situace dotčených zemědělců, měly by mít možnost ji kumulovat s dalšími podporami financovanými z Evropského zemědělského záručního fondu a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, aniž by však zemědělcům poskytovaly nadměrnou kompenzaci.

(14) Aby se zabránilo nadměrné kompenzaci, měly by Bulharsko, Německo, Estonsko, Itálie a Rumunsko při reakci na utrpěné hospodářské ztráty zohlednit podporu poskytnutou v rámci jiných vnitrostátních nebo unijních nástrojů podpory nebo v rámci soukromých režimů.

(15) Jelikož se pomoc Unie stanoví v eurech, je pro jednotné a souběžné provedení nezbytné stanovit datum pro přepočet částky přidělené členským státům, které nepřijaly euro, jak je tomu v případě Bulharska a Rumunska, na jejich národní měnu. Vzhledem k tomu, že toto nařízení nestanoví lhůtu pro podání žádostí o podporu, je vhodné pro účely čl. 30 odst. 3 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/127 ([3]) považovat datum vstupu tohoto nařízení v platnost za rozhodnou skutečnost pro směnný kurz, pokud jde o částky stanovené v tomto nařízení.

(16) Z rozpočtových důvodů by měla Unie financovat výdaje vzniklé Bulharsku, Německu, Estonsku, Itálii a Rumunsku v rámci tohoto mimořádného opatření pouze tehdy, pokud jsou tyto výdaje uskutečněny do určitého data způsobilosti. Podpora na toto mimořádné opatření by proto měla být vyplacena do 30. dubna 2025.

([2]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ze dne 2. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), a kterým se zrušují nařízení (EU) č. 1305/2013 a (EU) č. 1307/2013 (Úř. věst. L 435, 6.12.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj).

([3]) Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/127 ze dne 7. prosince 2021, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2116 o pravidla týkající se platebních agentur a dalších subjektů, finančního řízení, schválení účetní závěrky, jistot a použití eura (Úř. věst. L 20, 31.1.2022, s. 95, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/127/oj).

(17) Vzhledem k tomu, že po dni 30. dubna 2025 nemají být prováděny žádné platby, nepoužije se čl. 5 odst. 2 nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2022/127, který stanoví poměrné snížení měsíčních plateb prováděných po uplynutí této lhůty.

(18) Bulharsko, Německo, Estonsko, Itálie a Rumunsko by měly Komisi sdělit podrobné informace o provádění tohoto nařízení, aby Unie mohla sledovat účinnost opatření zavedeného tímto nařízením.

(19) Aby bylo zajištěno, že zemědělci obdrží podporu co nejdříve, mělo by být Bulharsku, Německu, Estonsku, Itálii a Rumunsku umožněno provést toto nařízení neprodleně. Toto nařízení by tudíž mělo vstoupit v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

(20) Opatření stanovená tímto nařízením jsou v souladu se stanoviskem Výboru pro společnou organizaci zemědělských trhů,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

1. Bulharsku, Německu, Estonsku, Itálii a Rumunsku se poskytuje podpora Unie v celkové výši 119 700 000 EUR pro účely mimořádné podpory zemědělců za podmínek stanovených v tomto nařízení.

2. Výdaje Unie vynaložené v souladu s tímto nařízením nepřesáhnou celkovou částku:

a) 10 900 000 EUR v případě Bulharska;

b) 46 500 000 EUR v případě Německa;

c) 3 300 000 EUR v případě Estonska;

d) 37 400 000 EUR v případě Itálie;

e) 21 600 000 EUR v případě Rumunska.

3. Bulharsko, Německo, Estonsko, Itálie a Rumunsko použijí částky uvedené v odstavci 2 na opatření, jejichž cílem je kompenzovat nejvíce postižené zemědělce v odvětvích a výrobních odvětvích, která byla postižena nepříznivými klimatickými jevy v daných regionech, za hospodářské ztráty, které mají dopad na životaschopnost zemědělců.

4. Opatření uvedená v odstavci 3 se přijímají na základě objektivních a nediskriminačních kritérií, která zohledňují skutečné hospodářské ztráty vzniklé postiženým zemědělcům a zajišťují, aby výsledné platby nevedly k narušení trhu nebo hospodářské soutěže.

5. Bulharsko, Německo, Estonsko, Itálie a Rumunsko zajistí, aby pokud zemědělci nejsou přímými příjemci plateb podpory Unie, na ně byl hospodářský přínos podpory Unie přenesen v plné výši.

6. Výdaje Bulharska, Německa, Estonska, Itálie a Rumunska podle odstavce 2 v souvislosti s platbami za opatření podle odstavce 3 jsou způsobilé pro podporu Unie pouze v případě, že budou uvedené platby provedeny do 30. dubna 2025.

7. Opatření podle tohoto nařízení lze kumulovat s dalšími podporami financovanými z Evropského zemědělského záručního fondu a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova.

8. Bulharsko, Německo, Estonsko, Itálie a Rumunsko mohou na opatření přijatá podle odstavce 3 poskytnout dodatečnou vnitrostátní podporu až do maximální výše 200 % příslušných částek uvedených v odstavci 2, a to na základě objektivních a nediskriminačních kritérií a za předpokladu, že výsledné platby nezpůsobí narušení trhu nebo hospodářské soutěže nebo že nedojde k nadměrné kompenzaci. Bulharsko, Německo, Estonsko, Itálie a Rumunsko vyplatí dodatečnou vnitrostátní podporu do 31. července 2025.

9. Aby se zabránilo nadměrné kompenzaci, měly by Bulharsko, Německo, Estonsko, Itálie a Rumunsko při poskytování podpory podle tohoto nařízení v reakci na předmětné hospodářské ztráty zohlednit podporu poskytnutou v rámci jiných vnitrostátních nebo unijních nástrojů podpory nebo v rámci soukromých režimů.

Článek 2

1. Neprodleně a nejpozději do 31. prosince 2024 oznámí Bulharsko, Německo, Estonsko, Itálie a Rumunsko Komisi v souvislosti s opatřeními uvedenými v čl. 1 odst. 3 následující skutečnosti:

a) popis opatření, která mají být přijata;

b) kritéria použitá ke stanovení metod udělování podpory, její výše a zdůvodnění rozdělení podpory mezi zemědělce;

c) zamýšlený dopad opatření s cílem kompenzovat zemědělcům hospodářské ztráty;

d) opatření přijatá s cílem ověřit, zda bylo zamýšleného dopadu dosaženo;

e) opatření přijatá s cílem zamezit narušení hospodářské soutěže a nadměrné kompenzaci;

f) prognózu plateb, pokud jde o výdaje Unie, v rozdělení podle měsíců do 30. dubna 2025;

g) výši dodatečné vnitrostátní podpory, která má být poskytnuta podle čl. 1 odst. 8;

h) opatření, která mají být přijata ke kontrole způsobilosti zemědělců a k ochraně finančních zájmů Unie.

2. Nejpozději dne 31. října 2025 oznámí Bulharsko, Německo, Estonsko, Itálie a Rumunsko Komisi celkové částky vyplacené za jednotlivá opatření, případně roztříděné podle podpory Unie a dodatečné vnitrostátní podpory, počet a druh příjemců a hodnocení účinnosti opatření.

Článek 3

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 10. října 2024.

Za Komisi
předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN